

Enheten för näringslivsutveckling
Pernilla Nordström

Skärgårdssamarbetets exekutivkommitté 2017-09-21

Närvarande Exekutivkommittén:

Gustav Hemming, SLL
Jens Sjöström, SLL
Meeri Wasberg, Haninge kommun
Anna Waxin, Skärgårdsstiftelsen
Ulf Westerberg, SIKO
Åsa Ryding, Länsstyrelsen, ordförande
Pernilla Nordström Länsstyrelsen, sekreterare

Förhinder:

Deshira Flankör, Värmdö kommun
Michaela Fletcher, Österåkers kommun

Övriga deltagare

Elin Blume, Länsstyrelsen samhällsbyggnadsavdelningen, punkt 5.
Inger Starheim Lagerquist, Tillväxt- och regionplanerförvaltningen, SLL
Karina Uddén, Avdelningen för tillväxt, Länsstyrelsen

1. Mötets öppnande.

- Åsa öppnade mötet och hälsade alla välkomna. En kort presentationsrunda vidtog.

2. Godkännande av dagordningen

- Punkt 4. Översyn av kulturmiljövårdens riksintressen i Stockholms skärgård utgår p.g.a. sjukdom.
- Gustav Hemming anmäler en kort rapportering från regionala skärgårdsrådet under övriga frågor.
- I övrigt godkändes dagordningen.

3. Minnesanteckningar från föregående möte

- Minnesanteckningarna godkändes och lades till handlingarna.

Datum
2017-10-02

4. Bredbandsutbyggnaden

- Information biläggs minnesanteckningarna, då Claes Palmgren blev förhindrad att närvara på mötet, se bilaga 1. Ulf Westerberg meddelar att modellen där byalag svarar för bredbandsutbyggnaden är på väg ut för att ersättas av kommersiella aktörer.

5. Fokusområde *Permanentbostäder i rimliga kostnadslägen*

- Elin Blume presenterade den lägesbild över nya bostäder i skärgården som Länsstyrelsen på uppdrag av Exekutivkommittén tog fram 2011. Syftet med lägesbilden var att ge en översikt över aktuella bostadsprojekt i skärgården samt ge tips och råd inför planering av bostäder. Av de då aktuella projekten har endast Sandfältet (Sandhamn) genomförts.
- Vid genomgången av projekten återkommer ett antal kritiska frågor, vilka sammanfattas i rapportens slutsatser. VA-frågan är en utmaning med höga kostnader/svårigheter att ansluta sig till kommunalt VA. Tekniken när det gäller VA har dock gått framåt de senaste åren. En annan springande punkt är brist på intresserade entreprenörer; det är dyrt att bygga i skärgården och det behöver utvecklas finansieringslösningar. Det behöver även utvecklas former för ägande och förvaltning, så att de bostäder som byggs förblir permanentbostäder.
- Elin betonade vikten av att man inledningsvis gör en ordentlig behovsinventering. Kommunerna har en viktig roll, samtidigt som är lokalsamhällets drivkraft en förutsättning. Elin lyfte också fram att man tidigt måste se till helheten, där frågor som kommunikationer och samhällsservice ingår. Även om behoven är stora, kan efterfrågan begränsas av sådana faktorer jämte betalningsförmåga.
- Elin informerade om att det i dag går att söka statliga investeringsstöd för byggande av hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden. Det är också möjligt att söka kreditgarantier hos Boverket. Meeri Wasberg tog upp att det kan vara möjligt med en kommunal borgen.
- Meeri Wasberg informerade om att Haninge i sin översiktsplan har pekat ut ett utredningsområde för bostäder på Ornö.
- Anna Waxin tog upp att Skärgårdsstiftelsen har en hel del permanentboenden men att det inte ingår i deras uppdrag att tillhandahålla bostäder. Planer finns dock på nya personalbostäder till Utö värdshus och eventuellt kan det finnas möjlighet att bygga flerbostadshus på Gålö. När det gäller uthyrning följer Stiftelsen riktlinjer för hyressättning. Ett stort underhållsbehov gör dock att hyresintäkterna inte täcker kostnaderna för underhåll, vilket medför ett underskott som måste täckas.
- Diskuterades;
 - Sandfältprojektet bör utvärderas, inklusive intervjuer med boende.
 - Behovet av markidentifieringsarbete/kartläggning av "restriktionslager" för att hitta byggbar mark. Vattentillgången som begränsande faktor bör tas med. Det kan även finnas kunskap från Ö för Ö-projekt att dra nytta av.
 - Skärgårdens projekt är små och hamnar ofta långt ner i kommunernas prioritering.
 - Hur kan flerbostadshus som boendeform göras mer attraktiv?
 - Nödvärdigt eller inte med sjönära läge för nya bostäder?

Datum
2017-10-02

- Paketera boende i skärgården – många ser det som en ekonomisk omöjlighet att flytta ut.
 - Balans mellan skärgårdens värden; det är viktigt att ha med ett kulturmiljöperspektiv när ny bebyggelse ska uppföras.
 - Behovet av personalbostäder.
- Beslutades att tillsätta en grupp bestående av Meeri, Inger och Pernilla för att ta fram en plan för genomförande av markidentifieringsprojekt. Projektets resultat ska vara framme till nästa års val. Meeri föreslår att en pilot kan genomföras i Haninge.
 - Bestämdes att titta vidare på möjligheten att utvärdera Sandhamnsprojektet. Det finns också projekt på Blidö och Ingmarsö som skulle kunna studeras i samma sammanhang. Målsättningen är att utifrån en sådan utvärdering kunna hitta fram till ett par modeller för byggande av permanentbostäder. Länsstyrelsen återkommer kring detta.
 - Ulf Westerberg framförde att SIKO har bogrupper som kan nyttjas som resurs.

6. Bokslut över de sex behandlade fokusområdena samt planering för kommande mötesår.

- Bestämdes att ta upp bokslutet och planeringen för nästa mötesår som en samlad punkt på dagordningen.
- Pernilla Nordström gick igenom förslag till bokslut för årets fokusområden. Alla områden utom Skydd av rovfiskebestånden föreslogs kvarstå på insatsagendan. Besöksnäringen föreslogs dock bli inriktad på infrastruktur för besöksnäringen i stället för företagande, då detta närmast hanteras inom Stockholms Archipelago. Vikten av ett hela-resan-perspektiv framhölls, det är i dag svårt att hitta ut till skärgården, vilket bl.a. Skärgårdsstiftelsens kajinformatörer vittnar om.
- Diskuterades om skolfrågan ska ses som eget område eller vara en del av lokal service.
- I övrigt bifölls förslaget. Det bör dock framgå i strategin att skydd av rovfiskebestånden fortsatt är en angelägen fråga i skärgårdsarbetet men att Exekutivkommittén i dagsläget inte behöver ha en aktiv roll.
- Beslutades att tillsätta ett arbetsutskott för att till nästa möte se över behovet att komplettera med nya fokusområden samt i anslutning till detta revidera Exekutivkommitténs strategi Skärgårdens framtid (maj 2016). I utskottet ingår Meeri Wasberg Anna Waxin, Gustav Hemming och Pernilla Nordström, sammankallande.

7. Övriga frågor

- Gustav Hemming gav en kort rapport från Regionala skärgårdsrådet. Större frågor på dagordningen var RUFSS och förslaget till klimatfärdplan. Sjötrafikfrågor är en stående punkt. Regionala skärgårdsrådet stöttar ett medborgarinitiativ att lyfta skarvfrågan, ett seminarium hölls i juni.
- Gustav Hemming informerade om att SLL har initierat ett arbete om vård och omsorg i skärgården, bl.a. ingår sjuktransporter.

Datum
2017-10-02

- Diskuterades vad som definierar en kärnö. Ulf Westerberg framförde att för SIKO är det viktigt att man inte låser fast vilka öar som är kärnöar, det handlar dessutom ofta om områden snarare än öar. Anna Waxin föreslår kärnområden som bättre begrepp, till exempel har Gålö en liknande utvecklingspotential och skulle kunna ha en motsvarande funktion som de utpekade kärnöarna. Gustav Hemming föreslår ett särskilt möte för att vidare diskutera frågan om definitioner.

8. Kommande möte

- Pernilla återkommer om tider efter kontroll med Thomas Bodströms kalender. Förslag från mötesdeltagarna: 22/11 13.00 eller 28/11 fm

9. Mötets avslutande

- Mötet förklarades för avslutat.

Vid pennan/

Pernilla Nordström